

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

PTAČÍ CHŘIPKA

INFORMACE PRO VEŘEJNOST A CHOVATELE DRŮBEŽE

Ptačí chřipka je virové onemocnění ptáků. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak drůbež (slepice, krůty, kachny a husy) a jiné ptáky chované v zajetí. Přibližně po třech letech výskytu v Asii se současný kmen vysoce patogenní ptačí chřipky (Aviární influenza, virus H5N1) rozšířil do Evropy. V říjnu 2005 byla přítomnost viru potvrzena poprvé v Rumunsku, Turecku a v evropské části Ruska. V únoru 2006 se nákaza rozšířila do dalších evropských států. Byla potvrzena především u volně žijících ptáků, zejména pak u labutí.

Přenos ptačí chřipky

- K přenosu dochází především trusem nemocných ptáků.
- Úhyn ptáka na ptačí chřipku lze potvrdit pouze v laboratoři.
- Lidé se mohou infikovat pouze kontaktem s infikovanými ptáky nebo jejich exkremty (výkaly, peří, uhynulá zvířata apod.).
- Nelze vyloučit přenos ptačí chřipky z nemocných ptáků na drobné savce (kočky, psi apod.).
- Dosud nebyl zaznamenán případ přenosu ptačí chřipky z volně žijících ptáků na člověka.
- Dosud nebyl prokázán přenos nákazy z člověka na člověka.

Inkubační doba

- Inkubační doba je časový úsek mezi kontaktem s virem a projevem klinických příznaků. V případě ptačí chřipky H5N1 je to několik dní, až jeden týden.
- Virus je ničen teplotou 70 °C již za 1 sekundu.

Příznaky ptačí chřipky

- Ptáci jsou otupělí, mají načepýřené peří, jsou neteční, odmítají se pohybovat, mají dýchací potíže.
- Příjem krmiva je výrazně snížen, nebo nepřijímají krmivo vůbec. Rovněž snáška se výrazně snižuje, nebo se úplně zastaví. Vejce jsou deformovaná a mají tenkou skořápku. Mohou se projevovat příznaky nachlazení - výtok z nosu, kýchání.
- Během 1-2 dnů dochází k vysokému úhynu.
- V případě podezření na výše uvedené příznaky u ptáků informujte ihned o události soukromého veterinárního lékaře nebo veterinární správu. Řiďte se přesně podle jejich instrukcí. Nedovolte vstup cizím osobám do postiženého místa.

Nebezpečí pro člověka

- Při dodržení základních ochranných pravidel je pravděpodobnost nakažení minimální. Je třeba se vyvarovat všech zbytečných kontaktů s podezřelými zvířaty, uhynulými kusy, ale i s jejich trusem, peřím, apod.

Potraviny v obchodech jsou bezpečné. Důsledný veterinární dozor začíná v chovech drůbeže a veterinární kontrola zdravotní nezávadnosti veškerých živočišných produktů je dále zajišťována ve fázi jejich zpracování až po pult prodejen. Po nákupu a při kuchyňském zpracování stačí dbát na základní hygienická pravidla. Běžnou tepelnou úpravou (vaření, pečení, apod.) drůbežního masa a vajec je virus spolehlivě zničen při dosažení 70 °C v jádře potraviny, a to již za jednu sekundu.

Praktické rady

Obecné zásady ochrany před nákazou:

- chránit se kontaktu s uhynulými ptáky, nedotýkat se ptačích výkalů
- poučit děti, aby se nedotýkaly nalezených nemocných nebo mrtvých ptáků a nehrály si s drůbeží
- nezpracovávat nemocnou drůbež
- dbát o osobní hygienu (umývání rukou, přezouvání, převlékání po kontaktu s drůbeží)
- informovat o nálezu většího počtu uhynulých ptáků veterinární správu
- ochrana domácích miláčků - psů, koček apod. - zabránit jim v kontaktu s uhynulými nebo nemocnými ptáky
- při zahraničních cestách do rizikových oblastí postižených ptačí chřipkou, se vyhýbat trhům s drůbeží, nekonzumovat zde jídla na ulici. Dbát dalších doporučení vydaných Evropským centrem pro kontrolu a prevenci nemoci a Ministerstvem zdravotnictví, která jsou zveřejněna na www.mzcr.cz

Zásady pro drobnochovatele drůbeže :

- ideální je drůbež chovat v uzavřených objektech a chránit ji před kontaktem s volně žijícím ptactvem
- v chovech, kde není možno zajistit chov v uzavřeném objektu, přijmout opatření, která v nejvyšší možné míře zabrání kontaktu s volně žijícími ptáky.
- krmivo a vodu umístit uvnitř budovy, v krajním případě pod přístřeškem
- pokud možno zamezit pobytu na vodních plochách, kde jsou i volně žijící vodní ptáci
- pokud možno nenapájet neošetřenou vodou z povrchových vodních nádrží, ke kterým mají přístup volně žijící ptáci
- venkovní vodní nádrže dle možnosti chránit před volně žijícími ptáky (sítě, ploty, zábrany)
- pokud je to možné a vhodné využít plašičů, např. siluetu nebo maketu dravce
- zamezit znečištění krmiva a vody trusem volně žijících ptáků
- nekrmit zvířata masem uhynulých ptáků